

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Ličkovej a členiek senátu JUDr. Anny Markovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v právnej veci žalobcu: JUDr. **D.G.**, Š., X., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu T., spol. s. r. o., J., X. v konkurze, proti žalovanému: **L.**, s. r. o., Š., X. (predtým so sídlom N., B.) IČO: X., **o určenie neplatnosti právnych úkonov a vrátenie sumy 36 351,91 Eur (1 095 137,77 Sk) do konkurznej podstaty úpadcu**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. mája 2007 č. k. 20 Cbi/54/2003-62, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 28. mája 2007 č. k. 20 Cbi/54/2003-62 sa **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 28. mája 2007 č. k. 20 Cbi/54/2003-62 určil, že právny úkon postúpenia pohľadávky medzi spoločnosťou L., s. r. o., B., ako postupníkom a T., spol. s. r. o., K., ako postupcom, zo dňa 24. 10. 2000 v celkovej výške 1 095 137,77 Sk, je neplatný.

Ďalej určil, že právny úkon postúpenia pohľadávky medzi T., s. r. o., K., ako postupcom a L., s. r. o., B., ako postupcom, zo dňa 10. 11. 2000 vo výške 7 523 867,77 Sk, je neplatný.

Taktiež určil, že oznámenie o započítaní vzájomných záväzkov a pohľadávok z 30. 11. 2000 medzi L., s. r. o., B. a T., s. r. o., K. vo vzájomnej výške 1 095 137,77 Sk, je neplatné.

Zároveň uložil žalovanému povinnosť vrátiť žalobcovi plnenie z neplatného právneho úkonu vo výške 1 095 137,77 Sk, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca žalobou z 27. októbra 2003 žiadal, aby súd vyslovil neplatnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávok medzi žalovaným a úpadcom z 24. októbra 2000, z 10. novembra 2000 a 30. novembra 2000. Podaním z 11. 12. 2003 žalobca doplnil petit žaloby a žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť vrátiť žalobcovi plnenie z neplatného právneho úkonu v sume 1 095 137,77 Sk a nahradiť mu trovy konania.

Napadnuté právne úkony boli urobené spoločnosťami v čase, keď na majetok úpadcu bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu a súdom bol ustanovený predbežný správca, ktorý na postúpenie pohľadávok nedal súhlas. V danom prípade žalobca postúpenie pohľadávok nepovažoval za bežnú obchodnú činnosť, pretože úpadca nemal žiaden majetok, okrem pohľadávok.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, oboznámil sa s obsahom zmlúv a zistil tento skutkový stav:

Dňa 27. marca 2000 bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka T., spol. s. r. o., K. a 1. júna 2000 bol Krajský súd v Košiciach v konaní 5K 26/00 ustanovený predbežný správca JUDr. M.R.. V odôvodnení uznesenia bolo taktiež uvedené, že dlžník môže podľa § 9c ZKV nakladať s majetkom iba so súhlasom predbežného správcu, inak je jeho právny úkon neplatný. Na túto

povinnosť – zdržať sa zmešovania majetku, bol dlžník upozornený aj osobitným prípisom konkurzného súdu 4. apríla 2000.

Zmluvou o postúpení pohľadávok z 24. októbra 2000 spoločnosť T., s. r. o., K. v zastúpení I., postúpila na žalovaného pohľadávku voči dlžníkovi O., a. s., I. v sume 1 095 137,77 Sk. Predmetom postúpenia boli pohľadávky voči Ž., ktoré boli predmetom zmluvy o postúpení zo 16. novembra 1999 a žalovaný sa zaviazal odplatu za postúpené pohľadávky zaplatiť úpadcovi do 5 dní od účinnosti zmluvy, resp. vzájomným zápočtom.

Zmluvou o postúpení pohľadávok z 10. novembra 2000 žalovaný v zastúpení A. postúpil na žalobcu zastúpeného I., pohľadávku voči dlžníkovi S., s. r. o., S., IČO: X. vyplývajúcu z faktúry č. 19 990 827 vo výške 7 523 867,77 Sk a to za odplatu vo výške postúpenej pohľadávky. Úpadca sa zaviazal zabezpečiť úhradu za postúpenú pohľadávku vzájomným zápočtom záväzkov a pohľadávok do 60 dní od účinnosti zmluvy.

Žalovaný v zastúpení A. podaním z 30. novembra 2000 oznámil úpadcovi, že v zmysle § 358 a § 364 Obch. zákonníka a § 580 a § 581 Občianskeho zákonníka, započítava jednostranným právnym úkonom vzájomné záväzky a pohľadávky voči úpadcovi a to pohľadávky úpadcu zo zmluvy o postúpení pohľadávok z 24. októbra 2000 vo výške 1 095 137,77 Sk a pohľadávky žalovaného voči úpadcovi zo zmluvy o postúpení pohľadávok z 10. novembra 2000 v sume 7 523 867,77 Sk, z toho započítaná čiastka predstavuje sumu 1 095 137,77 Sk.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach z 12. decembra 2000 v konaní 5K 26/00 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka T., spol. s. r. o., K. a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. M.R., od 3. októbra 2001 JUDr. D.G..

Predbežný správca JUDr. M.R. v písomnom prehlásení zo 16. apríla 2007 uviedol, že ako predbežný správca T., spol. s. r. o., nedal žiaden súhlas konateľom spoločnosti úpadcu, ani iným osobám a to žiadnym prejavom, úkonom alebo postupom, podpisovať zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorými sa mali postupovať pohľadávky úpadcu a preberať pohľadávky voči iným dlžníkom a nedal súhlas ani k dohode o započítaní vzájomných postúpených pohľadávok.

Vypočutie konateľky úpadcu, že predbežný správca dal ústny súhlas k postúpeniu pohľadávok, prvostupňový súd vzhľadom na písomný prejav predbežného správcu a obsah ust. § 9c ZKV nepovažoval za dostatočnú preukáznú silu, preto k výsluchu navrhovaného svedka nepristúpil.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že predbežný správca konkurznej podstaty úpadcu T., spol. s r. o., K. nedal súhlas na postúpenie pohľadávky úpadcu na žalovaného zmluvou z 24. októbra 2000 a tiež ani na prevzatie pohľadávok podľa zmluvy o postúpení pohľadávok z 10. novembra 2000, preto sú tieto právne úkony zo zákona neplatné. Keďže uvedené zmluvy sú neplatné, nedošlo k platnému prevodu pohľadávky úpadcu v sume 1 095 137,77 Sk na žalovaného, ani k prevodu pohľadávky žalovaného na úpadcu v sume 7 523 867,77 Sk, úpadca a žalovaný nemali teda voči sebe vzájomné pohľadávky a preto nie je platné ani jednostranné započítanie žalovaného z 30. novembra 2000, lebo nemožno započítať neexistujúce vzájomné pohľadávky.

Podľa ust. § 457 Obč. zák., ak je zmluva neplatná, alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Žalobca tvrdil a žalovaný túto skutočnosť v konaní nepoprel, že suma postúpenej pohľadávky vo výške 1 095 137,77 Sk bola žalovanému dlžníkom vyplatená.

Súd prvého stupňa preto žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a zároveň žalobu zamietol resp. vrátil vec súdu prvého stupňa na nové konanie z týchto dôvodov: Prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil Zmluvu o postúpení pohľadávok z 10. novembra 2000, keďže súhlas správcu v konaní bol písomne udelený, dôkaz priložil k odvolaniu.

Listinu, o ktorú prvostupňový súd oprel svoj právny názor, odvolateľ považuje za neplatnú, keďže bola vyhotovená zrejme pod nátlakom žalobcu až po konaní, čo žalovaný vyvodzuje zo samotného obsahu uvedeného textu. Bolo

povinnosťou súdu prvého stupňa vyvolať konfrontáciu osoby, ktorá listinu podpísala s osobami, ktoré napádajú hodnovernosť tvrdení. Pre vyslovenie neplatnosti Zmluvy o postúpení pohľadávok z 10. novembra 2000 neboli preukázané právne kvalifikované dôvody pre vyslovenie neplatnosti.

Žalobca sa písomne vyjadril k odvolaniu žalovaného a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu v celom rozsahu, ako vecne správne potvrdil.

Skutočnosti uvádzané žalovaným považuje žalobca za neopodstatnené a účelové.

Žalovaný žiadal v konaní vypočúť konateľku úpadcu ako dôkaz preukázania, že predbežný správca dal ústny súhlas na postúpenie pohľadávky.

Žalobca sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že výsluch svedka vzhľadom na prejav predbežného správcu a obsah ustanovenia § 9c ZKV nemá dostatočnú preukaznú silu.

Žalovaný až v odvolaní poukazuje na existenciu iného písomného dôkazu o súhlase predbežného správcu. Uvedená písomnosť mala byť prílohou odvolania, avšak ako príloha doložená nebola. Spochybňovanie predbežného písomného prehlásenia správcu až v odvolacom konaní s tvrdením, že bola vyhotovená pod nátlakom, sa javí absurdné.

Žalobca považuje námietky žalovaného za účelové a neopodstatnené s účelom smerujúcim k predlžovaniu konania. V konaní bolo nesporne preukázané, že súhlas predbežného správcu ku konkrétnemu právnomu úkonu nebol daný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie žalovaného podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k názoru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

Medzi účastníkmi konania zostalo sporným, či predbežný správca JUDr. M.R. dal súhlas k uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej 24. októbra 2000 medzi spoločnosťou T., s. r. o., K. a L., s. r. o., B. (predtým so sídlom v B.) a ako i Zmluvy o postúpení pohľadávok z 10. novembra 2000 uzatvorenej medzi T., s. r. o., K. a žalovaným.

Podľa ust. § 4b ods. 1 písm. a/ ZKV dlžník je povinný zdržať sa konania smerujúceho k zmenšeniu jeho majetku s výnimkou bežnej obchodnej činnosti. Dlžník môže nakladať s majetkom iba so súhlasom predbežného správcu, inak je jeho právny úkon neplatný (§ 9c ZKV).

Žalobca predložil súdu prvého stupňa „prehlásenie“ zo 16. apríla 2007 JUDr. M.R., z ktorého vyplýva, že JUDr. M.R. ako predbežný správca nedal k horeuvedeným právnym úkonom dlžníka súhlas.

Odvolať – žalovaný v odvolaní uviedol, že k svojmu odvolaniu „prikladá“ písomný súhlas predbežného správcu, ktorý však k jeho odvolaniu pripojený nebol.

Odvolačný súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa týkajúceho sa nevykonania navrhovaného dôkazu žalovaným a to výsluchu konateľky žalovaného p. F. a predbežného správcu JUDr. M.R.. Konateľka K. vykonávala túto funkciu v T., spol. s. r. o., K. do 30. marca 2000 a vo firme L., s. r. o. od 31. augusta 2005. Toto prepojenie pani F. ako s úpadcom, tak aj žalovaným, spochybňuje dôveryhodnosť jej svedeckej výpovede a to i s prihliadnutím na písomné prehlásenie predbežného správcu.

Tvrdenie žalovaného, že k tomuto „prehláseniu“ bol JUDr. M.R. donútený t. j. že bolo vyhotovené pod nátlakom žalobcu až po konaní, čo vyvodzuje odvolateľ zo samotného obsahu uvedeného textu, považoval odvolací súd za nedôvodné. Podľa názoru odvolacieho súdu tvrdiť, že prehlásenie bolo JUDr. M.R. urobené pod nátlakom, by mohol spochybniť len sám JUDr. M.R.. Tento však nespochybnil. Preto odvolací súd k tejto námietke odvolateľa neprihliadol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil, keďže sa stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu v celom rozsahu.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a to podľa úspechu účastníkov v odvolacom konaní. Žalobcovi, ktorý mal plný úspech v konaní však trovy odvolacieho konania nepriznal, keďže mu v odvolacom konaní žiadne nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 28. januára 2010

**JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková